

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lathcen egloga de moralibus lob quas Gregorius papa fecit - Cod. Aug. perg. 134

Lathcen

[S.l.], [9. Jh.]

Lathcen: egloga de moralibus lob quas Gregorius papa fecit liber I

[urn:nbn:de:bsz:31-10461](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-10461)

INNOMINE PA
TRIS ET FILII ET
SP̄S S̄CI IN CIPIT E GL̄
GA QVAM SCRIPSIT
LATHCEN FILIUS
BAIT DEMORALIB;
IOB; QVAS GRE GO
RIVS PAPA FECIT

Incipit lib' exipianū bti gregory ipse sup iob

lib' augie maioris.

photo penne

inter multos sepe queritur quis libri beati iob scriptor habeat. Alii moysen
aliu unum quem lib & prophetas scriptore huius operis fuisse suspicantur;
Quia enim iob ab in libro geneseo de stirpe esau descendisse describitur
hunc beatum iob longe ante moysi tempora existisse crediderunt morem sacri elo
qui nescientes quod in superioribus suis sol & breuiter longe post futura uel se
cutura perfringere. cum studet ad alia subtilius numeranda appetere. Unde
et illic iob ab priusquam reges in ista exiterit fuisse memoratur. Nequaquam
ergo ante lege cognoscatur. quia in tabernaculo iudicium tempore fuisse signatur. Quod
dum quidam caute minus considerant moysi gestorum illius tunc lib & prophetarum
quasi longe ante posita scriptorem putant. Arbitraria uero uerius possumus.
quod isdem beatus iob qui certamina pugne spiritalis sustinuit & iam consumma
tae sue uictorie gesta narrauit. **INCIPIT LIBER PRIMUS.**

Viret in terra huius nomine iob. Idcirco scilicet ubi habitauerit dicitur ut eius
meritum uirtutis exprimat. Sicut enim grauioris culpe est in bono bonum
non esse. ita in mensi est preconium bonum inter malos existisse. Bene autem in tra
gentali uixisse describitur ut inter spinas liliu creuisse monstraretur.

HUC USQUE SECUNDUM LITTERAM NUNCIUM IN ALLEGORIA

Viret in terra huius nomine iob. iob id est dolens. huius ergo consiliator inter
pretatur. huius ergo terram inhabitat iob. quia dominus noster qui pro nobis
passionis dolorem sustinuit corda uirum consilium dedita sibi met habita
tionem fecit. **DICTA ISIDORI IN LIB. DE UITA ET EXITU PROPHETARUM**

Iob filius zare de bosru rex idumeorum quartus post esau successor bade filii
beor. iob autem uixit post plagam annis. clxxx. et fuerunt omnes anni uite eius. cc. xxum.
& mortuus atque sepultus est in terra sua. Huius autem iob ebrei asserunt non fuisse de genere esau
sed denachoris fratre abraham descendisse stirpe & fuisse temporibus patriarcharum.
Nachor autem genuit huius decum stirpe creditur generat per quem in exordio. uolu
minis notatur. uiret in terra huius nomine iob. **SECUNDO LITTERAM.**

Et erat uir ille simplex & rectus. Nonnulli enim ita sunt simplices ut rectum.

quid sit ignorent. Cum ueritas in euuangelio ait. Estote prudentes sicut serpentes & simplices sicut columbe. Hinc ē qd sp̄s p̄sentia sua hominib; n̄ in columba solummodo sed etia in igne patefecit. Per columbam enim simplicitas. per ignem aut̄ zelus indicatur. Qui autem sp̄s p̄sco pleni sunt. sic simplicitatem mansuetudini inserunt. ut contra culpas delinquentium & iam zelo rectitudinis accendantur. SCDM ALLEGORIAM.

Erat uil ille simplex et rectus. Incarnatus enim dñs simplicitate cum rectitudine tenuit. quia nec in mansuetudine distinctionem iusticie. nec in distinctione iusticie uirtutem mansuetudinis ammisit. SCDM LITTERAM.

Timens dñm et recedens a malo. Dñm timere est nullaq; bona sunt facienda preter ire. Neq; autem bona eadō accepta sunt. que ante ei oculos amixtione maculantur. Ut salomon ait. Qui in uno offendit multa bona p̄d&. Beatus ergo iob tam mundus in bonis exiit quā alienus a malis fuit.

Huius ergo athlete contra diabolum certaturi. historie scriptor uirtutes enumerat. ut dum quasi membris eius fortitudo cognoscitur. ex ipsa fortitudine subsequens uictoria prenoscatur. SCDM ALLEGORIAM.

Timens dñm & recedens a malo. Quod iuxta humanitatis naturam dñm timuit. qui ut superbum hominem edimeret. mentem p̄ illo humile sumpsit.

Recessit etiam a malo. id est non quod fatiendo contigit sed quod inueniendo reprobauit. SCDM LITTERAM.

Natq; sunt ei septem filii & tres filie. sepe ad auaritiam corporalis inlicitat fecunditas prolis. sed pensam quanta fortitudine p̄dicta exiit. quem ad hereditatis tenacia. nec tot heredum affectus inclinauit. S ALLEG

Natq; sunt ei. vii filii & tres filie. in septenario numero summa p̄fectionis accipitur. Asserit enim humana ratio quod id circopfectū sit qd ex primo pari constat & primo impari. ex primo quid diuidi potest & primo qui diuidi n̄ potest. Scimus enī quod septenuarium numerū scriptura p̄fectione ponere cōsueuit. Unde & septimo die dñm requieuisse ab operib;

suis asserit. Namque ergo filii ad predicandum scilicet & uirilitate incedentes capti.
 Hinc est enim quod perfectionis se per formis gratia implendi duodecim sunt
 electi. A septenario enim numero induodenario surgitur. Nam septem
 narius suis in se partibus multiplicatus induodeniarius surgit. Siue enim quatuor
 per tria siue tria per quatuor ducent. vii. in xii. uertunt. Namque & iii. filii
 In filiabus infirmiores fidelium plebis accipimus. que cessant ad perfectionem ope-
 ris foris uirtute non perueniunt. fidei tamen trinitatis cognitam fide-
 ter tenent.

SECUNDUM LITTERAM.

Et fuit possessio eius septem milia ouium. et iii. milia camelorum & quingenta
 iuga bouum. et d. asinae. ac familia multa nimis. Scimus quia ad maiorem
 dolorem mentem commouent damna maiora. Igitur ut ostendatur quan-
 te uirtutis exiit. multum fuisse dicitur quod patienter amisit. Num-
 quam autem sine dolore amittitur. nisi quod sine amore possidet. Dum
 ergo substantia magna describitur. & tamen patienter amissa prohibet. quam
 sine dolore perdidit. constat quia sine amore possidet. Notandum quoque
 quod prius cordis diuitiae et post opes corporis describuntur. *SCDM ALLEGORIAM.*

Et fuit possessio eius. vii. mil. ouium. usque familia multa nimis. Quod prius
 uniuersaliter memoratis filiabus dicitur distincte hoc postmodum appellatione
 animalium subinfertur. in vii. enim milibus ouium perfectam quorundam inno-
 centiam exprimit quod ad perfectionem gratiae ex legis pascuit uenit. in tribus
 uero camelorum milibus ad plenitudinem fidei ueniens tota gentium uitio-
 sitas designatur. Quingenta iuga bouum & d. asinae. Quia uero fidelibus perfectio
 quietis permittitur quasi quagenario decies ducto ad quingentesimum uenit.
 Sed quod superius nominatis ouibus & camelis dicitur. inferius in bubus & asi-
 nis replicatur. Habuit autem & ante redemptoris aduentum boues iudea quia
 ad predicandum misit operarios quibus uoce ueritatis dicitur. Ue uobis & pocius
 qui circuitis mare & aridum & ita. Quos graue legis iugum presserat qui ex-
 teriora littere mandata tolerabant. Quibus uoce ueritatis dicitur.

om̄s qui laboratis ego reficiam uos & reliq̄ tollam iugum meum super uos.
 Quod ergo bene laborantibus in euuangelio requies p̄mittat hoc ē qd̄ hic
 iugaboum quingenta memorantur qui uocati redemptoris domino
 colla subiciunt quoniam ad requiem tendunt. Unde & alius quingen-
 te perhibentur qui uocati plebes gentium ad requiem perueni-
 re desiderant cuncta mandatorum onera libenter portant.

A familia multa nimis. Quid est quod prius animalium multitudo descri-
 bit & familia in extremum memora- tur. Nisi qd̄ ad cognitionē fidei prius stulticia
 mundi collecta sunt post eos etiam a stulticia uocati tenent. **SCD LITTERAM**

Erat uir ille magnus inter om̄s orientales. Orientales uirōs ēē diuites qui sig-
 nor & Magnus ergo inter orientales extitit ac si apte diceret & uir quia et di-
 uitibus di- uior fuit. **SECUNDUM ALLEGORIAM.**

Erat uir ille magnus int̄ om̄s orientales. dñs noster oriens dicit. om̄s enim qui
 in hunc orientē fidei s̄sunt recte orientalis uocatur. Frater ergo magnus inter om̄s
 orientales ac si apte diceret om̄s qui in fide dō nascuntur superat ihs quia n̄ ut ceteros
 ad optio sed natura illum diuinitatis exaltat. **SCDM LITTERAM.**

Et ibant filii eius & faciebant conuiuium per domos un- us qu- usq; in die sua
 & mittentes uocabant tres sorores suas ut comederent & biberent cum eis.

Solet inter fratres maior substantia discordie fieri grauioris causa.

O inestimabilem patris ne institutionis laudem & patris diues dicitur & filii
 eius concordēs afferuntur. Et dū diuidenda int̄ eos substantia aderat corda
 tamen omniū in diuisa caritas rep- **lebat.** **SCDM ALLEGORIAM.**

Et ibant filii eius & faciebant conuiuium filii facturi conuiuium per domos ibant.
 cum predicatorē apti in diuersis mundi regionibus uirtutum epulas audien-
 tibus quasi sedentibus ministrabant. Unusquisq; autem filius in die
 suo conuiuium exhibet. quia sc̄s quisq; predicator. iuxta mensuram
 IN luminatę intelligentię. mentes audientium. epulis ueritatis pascit.

Et mittentes uocabant. iii. sorores suas ut comederent & biberent cum

as. Sorores filii ad conuiuium uocant. quia infirmis auctoribus; scilicet apte refectionis superne gaudia predicant. Bene uindictur ut comederent & biberent cum eis. Sacra scriptura enim in locis obscurioribus; abusa quia quasi exponendo frangitur & manducando glutitur. In locis uero aptioribus potus est quia sorbetur sicut inuenitur. **SCDM LITTERAM;**

Cumq; in orbem transissent dies conuiuui. mittebat iob & sacrificabat illos. Consurgensq; diluculo offerrebat holocausta p singulos. cum dicitur mittebat & sacrificabat illos. aperte monstratur. quid distinctionis erga illos presens ageret quibus; absens sollicitudine non deesset. Sed hoc nobis sollerter intueendum est quid p actis diebus; conuiuui purgatio p singulis adhibetur holocausta. Vir quippe scilicet nouerat quia celebrari conuiuia sine culpa uix possent. Nouerat quia magna purgatione sacrificiorum diluendae sint epulae conuiuuiorū. Et quicquid in semet ipsis filii conuiuantes inquinauerunt patris sacrificium immolando tergebatur. Nonnulli quippe sunt uitae quae a conuiuuiis aut seputate uix possunt aut certe nequaquam possunt. Pene semper enim epulus comitatur uoluptas. Nam dum corpus in refectionis dilectione resolutur. cor in inuicem gaudium relaxatur. Pene semper epulus loquacitas sequitur. Cumq; uenter reficitur lingua diffrenatur. Cum ergo vii fratres per dies singulos conuiuio fuerit describuntur & per actis diebus conuiuui septem iob sacrificia offerre phibetur. aperte historia indicat. quod beatus iob octauo die sacrificium offerens misterium resurrectionis colat. Dies namq; qui nunc dominicus dicitur a morte redeptoris est tertius. sed in ordine conditionis octauus qui et primus in conditione est. sed qui a reuolutus septimum sequitur. viii. numerat. Quingitur octauo die septem sacrificia offerre est uent. plen' septiformis gratie spu pro spe resurrectionis dno deseruisse phibetur. Unde et psalm' p octauo scribit in quo gaudium de resurrectione nuntia. **S. ALLEL.**

Cumq; in orbem transissent dies conuiuui. mittebat ad eos iob. & retq.

usq; holocausta per singulos in octidies conuiuia transeunt. cum pre-
dicationum ministeria peraguntur. Peractisq; conuiuus holocaustum
iob profusus obtulit. quia pro aptis de predicatione redeuntibus patre xpi
exorauit. Bene autem mittendo sacrificare dicitur. quia dicitur pmsm qui ex se
procedit discipulorum cordibus tribuit. quicquid culpe in ee potuit emun-
clauit. Recte q; ad holocausta offerenda diluculo cōsurgere phibet
quia per hoc quod p nobis intercessionis sue petitionem obtulit discussa
erroris nocte humane mentis tenebras inlustrauit. **SCDM LITTERAM.**

Dicebat enim iob. Ne forte peccauerint filii mei & benedixerint dño in cor-
dibus suis. Perfectos quippe in opere & sermone docuerat. quibus desola p̄a
cogitatione metuebat. Quia uero de alius cordibus iudicare temere non
debeamus. In sc̄i huius uir uerbis agnoscimus. quoniam ait. qui benedixerint
in cordibus suis sed ne forte benedixerint dō in cordibus. Unde per pau-
lum dicitur. Nolite iudicare ante tempus quo ad usq; ueniat dñs qui & in
luminabit abscondita tenebrarum & manifestabit cōsilia cordium.

Quanta ergo pater seueritate potuit filiorū opera corrigere quanta
solicitudine studuit eorum corda mundare. Ut uō huius sc̄i operis.
& iam p seueritatem demonstraretur. recte subiungitur. sic faciebat iob
omnibus diebus. **SECUNDUM ALLEGORIAM.**

Dicebat enim iob. Ne forte peccauerint filii mei & benedixerint dño in cor-
dibus suis. Dō quippe benedicere est. id est maledicere de cuius munere
sibi gloria prebere; ait autē Ne forte mediator autem cuncta sciens in lo-
cutione sua ignorantiam nr̄am suscipiens. sepe quasi ex dubitatione loquit̄
ut putas filius hominis inueniat fidem in terra. **SCDM LITTERAM.**

Sic enim faciebat iob omnibus diebus. scriptum quippe est. qui p seueritatem
usq; in finem hic saluus erit. In sacrificio igit̄ sc̄a actio. in cunctis autem
diebus sacrificii constantia sc̄a actionis ostenditur. **SCDM ALLEGORIAM.**

Sic faciebat iob cunctis diebus uite sue. Redemptor enim nr̄ sine int̄missione.

holocaustum pro nobis immolauit. quia sine cessatione patri suam pro nobis
 incarnationem demonstrat. **INCIP. LIB. II. SEC. LITTERAM.**

Quadam autem die cum uenissent filii di ut adsisterent coram dno adfuit
 inter eos etiam satan. Quia beati iob temptatio aduictoria ducit. ideo uideo adhe-
 cepta perhibetur. Quia autem filii di nisi recti angeli uocantur. quia illuc
 sps conuisione redeunt. Unde nulla mentis auisione discedunt. Adfuisse
 etiam satan coram dno. non autem dnm uide se perhibetur. Venit quippe ut uideret
 non ut uideret. & sicut recus in sole. ipse in conspectu dmi non autem in conspectu
 eius dms fuit. Cum dixit dms. unde uenis. quid est ad satan dnm dicere. unde
 uenis. nisi uis illius. quasi incognitas respicit. Non autem dms satan uocat. sed
 uas eius requirit. quia dms apostatam spm ad penitentiam nuquam reuocat
 sed uas superbie eius nesciens damnat. At uo adam cuius genus cotidie
 ds ad penitentiam reuocat. statim post puicationis lapsum uocauit dms
 O adam ubi es. electi autem angeli unde ueniunt requirendi non sunt. quia
 uide dnm auctore peraguntur. **SECUNDUM ALLEGORIAM.**

Quadam autem die cum uenissent filii di ut adsisterent coram dno adfuit inter
 eos etiam satan. Cure ergo apud eu dicitur quadam die. cum nimirum dies una
 est aeternitas sua. que uidelicet nec fine claudi. nec initio potest aperiri.
 Quia igitur non repente sed causarum uerborumque incrementis quasi quibus-
 dam ad hanc aeternitatem passibus ducimur. Intra quod eu quadam die aliquid
 factum dicitur. quia ipsa quoque tempora sine temporibus sine tempore et uelut.
 An quia etiam satan adfuit dum quadam die hoc factum dicitur. indicat rescriptura
 stultum. quia in luce ds tenebras uidet. nos quippe uno eodemque contutu luce
 et tenebris intueri non possumus quia cum in tenebris oculus figitur lux fugat
 & cum ad lucem coruscationem uertit & umbra discedit. Illa autem que
 cuncta mutabilia immutabiliter uidet. quasi in die eisatan adfuit quia
 apostate angeli tenebras sine obscuritate comprehendit. Adfuisse autem
 dicitur satanum filios di. quia uisus inmundus sps penetrat.